

## A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2008. március 21. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

### í t é l e t e t :

A felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás bűntette miatt a vádlott ellen indult büntető ügyben a Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa 2007. október 1. napján kihirdetett Kb.I.38/2007/16. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést 210 (kettőszáztíz) napi tétel, napi tételenként 500 (ötszáz) Ft pénzbüntetésre **enyhíti**.

A 105.000 (egyszázötezer) Ft pénzbüntetést meg nem fizetés esetén szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Ebben az esetben egy napi tétel összegének helyébe egy napi szabadságvesztés lép.

A nyelvvizsga bizonyítványt az Egyetem Nyelvvizsgaközpontjának **küldi meg**.

Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja.

### I n d o k o l á s :

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa a 2007. október 1-jén kihirdetett KB.I.38/2007/16. számú ítéletével a vádlottat felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás bűntette miatt 7 hónap börtönbüntetésre és lefokozásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette. A nyomozás során lefoglalt bűnjelek lefoglalását megszüntette, az adat és vizsgalapot az iratokhoz csatolta, míg a nyelvvizsga bizonyítványt az Egyetemnek rendelte kiadni. Az eljárás során felmerült bünyügyi költségből 31.880 Ft megfizetésére kötelezte a vádlottat, míg a fennmaradó 21.450 Ft tekintetében megállapította, hogy azt az állam viseli.

A katonai ügyész az ítéletet tudomásul vette, míg a vádlott irány nélkül, védője pedig felmentés érdekében jelentett be fellebbezést. A védő fellebbezésének írásbeli indokolásában védence bűncselekmény hiányában történő felmentésére tett indítványt. Érvelésének lényege szerint az eljárás során nem sikerült a közokirat-

hamisítás tettesét felderíteni, ezért védencének - akit a katonai ügyészség felbujtóként vádol - nem állapítható meg a büntetőjogi felelőssége. Álláspontja szerint nem állapítható meg, hogy a vádlott bárkit felbujtott volna bűncselekmény elkövetésére. Az elsőfokú bíróság e tekintetben nem a bizonyítékokra, hanem következtetésekre alapította ítéletét. Amennyiben a bíróság megállapítaná védenca felelősségét, abban az esetben olyan büntetés kiszabását kérte, hogy védenca továbbra is katona maradhasson.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészség a Kf.IV.141/2007. számú átiratában az első fokú ítélet megváltoztatását indítványozta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyes tényállás alapján okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és helyesen szabott ki vele szemben végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztést és lefokozást. Ugyanakkor a büntetési célok felfüggesztett fogházbüntetéssel is elérhetőek, ezért az ítélet ilyen irányú enyhítését indítványozta. Nem tartotta indokoltnak azonban a vádlott előzetes bírósági mentesítését.

A nyilvános ülésen a védő fellebbezését fenntartva lényegében megismételte írásban előterjesztett érveit, amely alapján védenca bűncselekmény hiányában történő felmentését indítványozta. Kiemelte, hogy a felbujtás járulékos elkövetés, ezért a felbujtó felelősségének megállapításához elengedhetetlen, hogy a tettes is felderítésre kerüljön. Mivel a tetsessel szemben a nyomozás megszüntetésre került, a kilétének felderíthetlensége miatt, álláspontja szerint a felbujtó felelősségének megállapítása sem lehetséges. A vádlott gyermekkorától katonának készült, több dicséretben részesült, ezért nem értett egyet azzal az ügyészi állásponttal, hogy nem érdemes előzetes bírósági mentesítésre.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészségnek a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője az írásban előterjesztett indítványát fenntartotta. Nem értett egyet a védő jogi okfejtésével, mivel álláspontja szerint nem kizárt a felbujtó felelősségének megállapítása, amennyiben a tettes személye ismeretlen marad. Véleménye szerint megfelelően bizonyított a vádlott büntetőjogi felelőssége, a bíróság mérlegelése alapján, helyesen állapította meg a bűnösségét. E mérlegelő tevékenység a másodfokú eljárásban eredményesen nem támadható, ezért álláspontja szerint a vádlott és védő fellebbezése eredményre nem vezethet. Megismételte az átiratában előterjesztett indítványait.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az első fokú ítéletet, az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat betartva folytatta le a bizonyítási eljárást. Az elsőfokú bíróság ítélete ugyanakkor a Be. 351.§ (2) bekezdés c/ pontja alapján megalapozatlan, mivel iratellenesen rögzíti, hogy a vádlott felbujtói magatartását 2004-ben valósította meg. Ezért a Be. 352.§ (1) bekezdés a/ pontja alapján az iratok tartalmára figyelemmel az első fokú ítélet 2. oldal alulról a 2. bekezdését úgy módosítja, hogy: „A vádlott az Egyetem hallgatójaként az adott elején keresett meg egy ismeretlen személyt azzal, hogy helyette angol középfokú írásbeli nyelvvizsgát tegyen.” Egyebekben az elsőfokú

bíróság ítélete mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, és azt a másodfokú bíróság felülbírálatra alkalmasnak találta.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékokkal összhangban mérlegelési jogkörében állapította meg ítéleti tényállását. Ítéletében meggyőző indokát adta, hogy a vádlott tagadásával szemben miért állapított meg a vádlottra nézve terhelő tényállást. Helyesen hivatkozott e körben az eljárás során kirendelt írásszakértői véleményekre, amelyek kategorikusan állapították meg, hogy a vádlott nevében írt nyelvvizsga és adatlap nem a vádlott kézírásától származik. Nem tévedett az elsőfokú bíróság akkor sem, amikor e tényből azt a további ténybeli következtetést vonta le, hogy a vádlott kérése alapján más személy írta meg helyette a középfokú angol írásbeli nyelvvizsgát. E következtetés a logika szabályainak mindenben megfelel, továbbá annak helyességét alátámasztja, hogy az eljáró katonai tanács előtt nagy számban voltak ugyanilyen jellegű büntető ügyek folyamatban, amelyekben a hallgatók helyett más személy tett nyelvvizsgát az Egyetemen.

Az elsőfokú bíróság az általa megállapított tényállásból tehát helyesen következtetett a vádlott bűnösségére és helyesen minősítette cselekményét a Btk. 274.§ (1) bekezdés c/ pontjába ütköző felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntettének.

A vádlott és védője által felmentés érdekében bejelentett fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos.

A vádlott védője írásbeli beadványában és perbeszédében helyesen hivatkozott arra, hogy a felbujtás ún. járulékos elkövetés. Helyesen hivatkozott arra is, hogy felbujtás nem állapítható meg tettesi alapcselekmény nélkül. Tévedett ugyanakkor, amikor e dogmatikai megállapítást a jelen büntető ügyre vonatkoztatta. Jelen ügyben ugyanis van tettes, a közokirat-hamisítás tettesi minőségben elkövetésre került, csupán az elkövető személye nem került felderítésre. Téves tehát az okfejtés, hogy a vádlott felmentésének azért van helye, mert nincs az ügyben tettes. Az ismeretlenül maradt személy ugyanis elkövette a Btk. 274.§ (1) bekezdés c/ pontjába ütköző közokirat-hamisítás büntettét, elévülési időn belül felelőssége megállapítható. Az ő magatartása nyomán ugyanis egy alakilag valós, de tartalmában valótlan adatot tartalmazó közokiratot állított ki az Egyetem. A vádlott ugyanis írásbeli nyelvvizsgát nem tett, ezért annak a ténynek okiratban történő rögzítése, hogy ő .....-én eredményes angol írásbeli középfokú vizsgát tett, nem felel meg a valóságnak.

A bírói gyakorlat egyébként sem ismer a védő érvelésével egyező gyakorlatot, hiszen gyakran fordul elő olyan eset, amikor csupán a részesek büntetőjogi felelőssége állapítható meg a büntető ügyben, mivel a tettes felelőssége nem vonható, személyének felderítetlensége, vagy pedig életkora miatt.

A büntetés enyhítése érdekében bejelentett indítványt azonban a másodfokú bíróság az alábbiak szerint alaposnak találta.

Az elsőfokú bíróság helyesen vette számba a bűnösségi körülményeket, amelyek közül az ügyészi indítvánnyal egyezően mellőzni kell a büntetlenségre utalást, mivel az alkalmazási feltétel a vádlott esetében. Ezen enyhítő körülmény mellőzése ellenére is az elsőfokú bíróság a vádlottal szemben eltúlzottan súlyos büntetést szabott ki. A vádlott ugyanis először került összeütközésbe a büntető törvényekkel, és nem hagyható figyelmen kívül az ilyen és hasonló ügyekben folytatott büntetés-kiszabási gyakorlat sem.

Az elbírált cselekményben, és a vádlott személyiségében rejlő társadalomra veszélyesség nagyságára figyelemmel a másodfokú bíróság indokoltan tartotta az enyhítő szakasz alkalmazását. A Btk. 87.§ (2) /e pontjának alkalmazásával a másodfokú bíróság álláspontja szerint a pénzbüntetés is elegendő a vádlottal szemben a büntetési célok elérésére. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság által alkalmazott lefokozás katonai mellékbüntetés mellőzésére a fellebbviteli bíróság sem látott lehetőséget, mivel a vádlott csalárd módon jutott a nyelvvizsga bizonyítványhoz, majd pedig a nyelvvizsgát feltételező diplomájához, tisztí rendfokozatához és beosztásához.

Az előzőekre figyelemmel a másodfokú bíróság az első fokú ítéletet megváltoztatva a vádlottal szemben kiszabott főbüntetést pénzbüntetésre enyhítette. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a 210 napi tételben meghatározott pénzbüntetés igazodik a cselekmény tárgyi súlyához, és a napi tételként megállapított 500 Ft pedig a vádlott személyi és jövedelmi viszonyaihoz. A másodfokú bíróság a törvény előírásainak megfelelően rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére, annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. Ugyanakkor a mellékbüntetés alkalmazása tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság a vádlott részére kiállított nyelvvizsga bizonyítvánnyal kapcsolatban úgy rendelkezett, hogy azt az egyetem részére rendelte kiadni. A másodfokú bíróság e rendelkezést csupán annyiban változtatta meg, hogy a 11/2003. (V.8.) IM-BM-PM együttes rendelet 88.§ (4) bekezdésében foglaltak szerint a kiállító hatóságnak megküldeni rendelte.

Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései is törvényesek, ezért azokat a rendelkező részben írt változtatással a másodfokú bíróság helyes indokainál fogva helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372.§ (1) és (2) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2008. március 21.

**Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk. a tanács elnöke, Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk. előadó bíró, Dr. Mészáros László hb. ezredes sk. bíró**

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2008. március 21.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.  
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő